
Navržená témata diplomových prací

doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.

- Čas jako kategorie historické sociologie, historickosociologické problémy času
- Historické vědomí a kolektivní paměť
- Formování moderní společnosti, racionalita, modernizační procesy
- Významné postavy z dějiny sociologie a jejich přínos pro historickou sociologii
- Dílo Norberta Eliase jako inspirace pro soudobou historickou sociologii
- Sociální změna, teorie sociální změny

doc. PhDr. Bohuslav Šalanda, CSc.

- Historická sociologie automobilismu
- Sociologie vybraných sportovních odvětví
- Sběratelství jako volnočasová aktivita
- Fenomén sběratelských burz
- „Living history“: Jak lidé vnímají svou minulost
- Dílo Petera Burkeho (Mezi kulturní historií a historickou sociologií)
- Každodennost za socialismu
- Každodennost vybraných sociálních skupin, tříd a vrstev
- Historická sociologie vědění
- Historická sociologie těla
- Koncept liminality jako klíč k poznání života marginálních vrstev
- Sémiologie každodenního života (Roland Barthes, Umberto Eco a jiní)
- Současná konzumní kultura

D.E.A. Nicolas Maslowski, Ph.D.

- Politika/ obecné politické otázky/ sociální politika
- Sociální hnutí/ mobilizace/ aktivismus/ občanská společnost
- Vznik moderního státu
- Nacionalismus/ národní identity
- Mezinárodní vztahy
- Střední Evropa, Francie, velmoci
- Evropské intelektuální debaty
- Komunismus/ post-komunismus/ disent/ transformace
- Pragmatická sociologie

Mgr. Karel Černý, Ph.D.

- S. P. Huntington a teze o střetu civilizací (kritika, alternativní výklady, aktuální pokračování diskuse – např. Etzioni, Inglehart, Juergensmeyer, Wallerstein, ideové zdroje a inspirace staršími cyklickými teoriemi sociální změny – Sorokin, Bradel, Spengler)
- Teorie modernizace a její kritiky (vítány jsou zejména aplikace na současný Blízký východ, případně další oblasti tzv. rozvojového světa; např. autoři jako Bell, Lerner, Huntington)
- Rozmanitě modernity a S. N. Eisenstadt (opět jsou vítány zejména aplikace na vývoj regionu Blízkého východu či vybraných zemí)
- Konec dějin a F. Fukuyama (kritika)
- Islám a občanská společnost (Gellner, Lewis, Juergensmeyer atd., možný je také terénní výzkum v Praze či Brně)
- E. Gellner (dílo a důraz na analýzu muslimských společností, komparativní perspektiva)
- Ibn Chaldún: Protosociologie a filozofie dějin (případně další představitelé blízkovýchodní filozofie dějin či sociální filozofie, jež jsou dostupné v překladu či angličtině, např. M. Chátamí „Islám, dialog a občanská společnost“, Chomejní „Islámská vláda“, A. Izetbegovič „Islám mezi východem a Západem“, S. Qutb, A. Šariatí)
- E. Said a Orientalismus (stereotypní vnímání islámského Orientu v historickém kontextu, případně také komplement v podobě okcidentalismu – stereotypní a nepřátelské chápání Západu ne-západními společnostmi); vítány jsou také

práce empirické založené na obsahových analýzách mediálního-diskurzu, masové knižní produkce (např. tzv. harémová literatura) atd.

- Sociologie války (vybrané teoretické problémy a klasičtí autoři – např. Sorokin, Clausewitz aj.; případová studie konkrétního konfliktu s důrazem na historickou a sociologickou perspektivu)
- Sociologie konfliktu (vybraní autoři, např. Coser, Tilly, Dahrendorf, Mills)
- Terorismus: současnost, minulost a budoucnost (současné společensko-vědní přístupy ke studiu terorismu s důrazem na pohled historický – např. W. Laqueur – a sociologický, zejména terorismus náboženský)
- A. Panarin: Pojetí globalizace, pravoslavné civilizace a současného postavení Ruska v historickém a civilizačním kontextu (pro zájemce ovládající ruštinu je možné se domluvit i na dalších autorech, např. Zinovjev, Ionin)
- Současná komparativní sociologie náboženství (zejména pohled na dnešní nábožensko-politická hnutí u M. Juergensmeyera, G. Kepela, O. Roy, R. Robertsona, B. Tibi, F. Burgata)
- Íránská revoluce (případová studie a příspěvek k obecné teorii revolucí, zejména analýzy civilizacionisty S. Arjomanda, možnost komparace s další vybranou revolucí)
- Současné problémy Blízkého východu, obecněji vztahu islámu a Západu (po dohodě, možno se zaměřit na procesy urbanizace, demokratizace, šíření médií, dopady globalizace, vztahy se Západem a ropné závislosti, analýzu politického islámu, hodnotové změny, postavení ženy)

PhDr. Jiří Šafr, Ph.D.

- Proměny sociální struktury v čase
- Prestiž profesí a sociální status v historicko/ mezinárodní komparativní perspektivě
- Sociální mobilita: vzdělanostní nerovnosti a mobilita a profesně-třídní mobilita (determinanty, mechanismy, komparace).
- Specifické rysy dosahování statusu za socialismu.
- Kulturní kapitál jako nástroj vymezení symbolických hranic a identity (kulturní spotřeba a vkus, okázalá spotřeba)
- Kulturní kapitál jako nástroj společenské reprodukce (zejména kognitivní typ: čtenářské klima a jeho komparace v čase)
- Volný čas: proměny determinant aktivit volného času
- Hodnoty a sociální struktura
- Asociace, interakce v sociální struktuře (vzorce přátelských vazeb, partnerská/ manželská homogamie) a z nich odvozené sociální distance (objektivní a subjektivní)
- Sociální síť a sociální kapitál (strukturní a kulturní složka)
- Egocentrické sociální sítě: měření, vývoj v čase, sociálně zakotvené zdroje a instrumentální jednání (např. získávání pracovní pozice)
- Kvantitativní metody sociologického výzkumu a analýzy dat (obecně jejich aplikace a rozvoj metodologie)

Mgr. Alena Marková, Ph.D.

- Národní identita v průběhu formování národa a po vzniku státu
- Ideologie a historie, ideologie a stát: možnost konsolidace nebo zneužití?
- Nacionalismus a národ
- Historické vědomí a paměť, prameny a možnosti jejich zkoumání
- Historické mýty v dějinách a dobový kontext: konstrukce a dekonstrukce, místo v historické polemice, vznik a proměny na pozadí ideologií
- Dějiny normalizace a období socialismu
- Komparativní moderní dějiny východní a střední Evropy
- Problematika transformace (ideologická, ideová, hospodářská, sociální, politická a jiná) postsovětského prostoru

PhDr. Martin Vávra, Ph.D.

- trestání ve společnosti (legální trestání, disciplinace)
- hodnoty ve společnosti (především na základě dat z dotazníkových šetření nebo diskursivní analýzy médií)
- postoje k cizincům a cizímu (především na základě dat z dotazníkových šetření nebo diskursivní analýzy médií – předsudky, stereotypy)
- sociologie náboženství (současné náboženské postoje v české společnosti, především na základě dat z dotazníkových šetření)
- historie kvantitativního sociologického zkoumání v české sociologii

Mgr. Marek Německý, PhD.

- Percepce indického kastovního systému britskou koloniální správou a její vliv na historickou sociologii (Max Weber)
- „Exotické“ politické režimy (Irán, Turecko, Pákistán, Střední Asie, Barma, Indie, Japonsko, Čína)
- Analýza současných nedemokratických režimů
- Civilizační zdroje geopolitických identit a strategií
- Co je to historická sociologie?
- Geopolitické teorie
- Historická sociologie občanství

- Komparativní metody v historické sociologii
- Koncepce orientálního despotismu a asijského výrobního způsobu
- Logika politického přežití (case study)
- Občanské války
- Patrimoniální a neo-patrimoniální politické systémy
- Pojetí státu u Michaela Manna
- Politická socializace a politická kultura
- Skotští osvícenci jako předchůdci historické sociologie
- Současné podoby neo-evolucionismu
- Starověké říše
- Státní převraty
- Systémové teorie
- Talcott Parsons a jeho vliv na sociologii a politickou vědu
- Teorie elity
- Teorie modernizace
- Teorie občanské společnosti
- Teorie politického vůdcovství
- Teorie politických stran z historicko-sociologické perspektivy
- Teorie revoluce (Moore, Skocpol, Foran)
- Teorie totalitarismu
- Teorie vzniku raného státu
- Volební chování
- Vztahy patron – klient v historické srovnávací sociologii
- Weberova sociologie politiky

Ostatní vyučující - po domluvě